

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Efter § 15 a i lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. kan en person fra det tidligere Jugoslavien, der befinder sig i det tidligere Jugoslavien eller i nærområdet hertil, meddeles opholdstilladelse efter loven, såfremt det på baggrund af oplysninger tilvejebragt i samarbejde med De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR) må antages, at vedkommende på grund af krigshandlinger eller lignende uroligheder umiddelbart har behov for beskyttelse.

Bestemmelsen i § 15 a blev indført ved lov nr. 459 af 30. juni 1993 om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v.

Baggrunden for lovændringen i juni 1993 var regeringens ønske om at målrette indsatsen i forhold til de personer fra området, der måtte anses for at have det mest akutte eller største behov for hjælp i form af beskyttelse efter at være flygtet fra krigsområderne i Bosnien-Hercegovina. Der blev samtidig indført krav om visum over for alle personer fra Bosnien-Hercegovina, samt etableret en dansk myndighed i nærområdet med bemyndigelse til at udstede indrejsetilladelse til udvalgte personer.

Bestemmelsen er blevet administreret som en åben ordning, således at der er meddelt opholdstilladelse til alle, der har opfyldt lovens betingelser. Ved brev af 12. juli 1995, som blev fremsendt til Folketingets Retsudvalg, blev der foretaget visse justeringer af ordningens modtagelseskriterier. Forud herfor korresponderede Indenrigsministeriet med UNHCR, der i den forbindelse ved et brev af 20. marts 1995 anførte, at organisationen var parat til at samarbejde om andre løsninger på genbosættelsesproblemet, herunder indførelse af en kvote for Danmarks modtagelse af personer fra området. I brevet benyttes følgende formulering: »While UNHCR in light thereof, would regret any change in the current Danish criteria for resettlement we are ready to examine other ways of addressing this problem through, inter alia,

introducing a fixed quota in lieu of the current unlimited quota.«

I lyset af den nyligt indgåede fredsaftale i Dayton, Ohio, mellem Kroatien, Bosnien-Hercegovina og Den Føderative Republik Jugoslavien er der begrundet håb om, at der atter vil komme fredelige tilstande i det tidligere Jugoslavien, og at der ikke længere vil være behov for at invitere personer her til landet i medfør af den nuværende modtagelsesordning, der omfatter personer med et midlertidigt beskyttelsesbehov eller behov for lægebehandling. På nuværende tidspunkt, hvor fredsaftalen ikke er udmøntet, bør der opretholdes et lovgivningsmæssigt beredskab i lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. til at modtage personer med et behov for midlertidig beskyttelse.

Regeringen finder endvidere, at det lovgivningsmæssige beredskab i lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. bør justeres under indtryk af UNHCR's brev af 20. marts 1995, og de drøftelser, der i de seneste år har været i EU-regi om etablering af en byrdefordelingsordning vedrørende flygtninge og fordrevne.

I EU-regi har regeringen arbejdet på, at der i europæisk regi kan etableres en byrdefordelingsordning på grundlag af nærmere fastlagte kriterier for fordeling af flygtninge og fordrevne. Et første skridt hertil blev taget i juni 1995, hvor Rådet (for retlige og indre anliggender) vedtog en resolution om byrdefordeling i forbindelse med modtagelse af fordrevne personer og deres midlertidige ophold. Resolutionen er efterfølgende blevet bekræftet den 25. september 1995. Med resolutionen blev der opnået principiel enighed mellem medlemslandene om, at der i situationer med massiv tilstrømning af fordrevne til en eller flere af medlemsstaterne skal ske en solidarisk fordeling af disse blandt medlemsstaterne.

Rådet har endvidere den 23. november 1995 vedtaget en afgørelse om beredskabs- og hasteprocedure med henblik på byrdefordelingen i forbindelse med modtagelse af fordrevne personer og deres midlertidige ophold. Afgørelsen fastlægger en række nærmere procedurer, som Rådet skal følge ved fremtidige